

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 74/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátska kancelária, Hviezdoslavova 3, Prievidza, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Tos 157/2018 a jeho uznesením zo 7. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2019 mailom a 8. marca 2019 poštou doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu

v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Tos 157/2018 a jeho uznesením zo 7. januára 2019.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 100/2014-789 z 9. augusta 2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 3 T 100/2014-794 z 30. decembra 2016 bol sťažovateľ v bode 2 rozsudku uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a v bode 3 rozsudku z prečinu obmedzovania osobnej slobody v spolupáchateľstve podľa § 20 a § 183 ods. 1 Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozsudku. Bol mu za to uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 56 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolanie sťažovateľa proti výroku o vine bolo uznesením krajského súdu č. k. 2 To 23/2017-851 zo 7. novembra 2017 zamietnuté ako nedôvodné.

3. Sťažovateľ prostredníctvom obhajcu doručil 19. februára 2018 okresnému súdu návrh na obnovu konania vo veci sp. zn. 3 T 100/2014. Uznesením okresného súdu č. k. 2 Nt 4/2018-28 z 9. júla 2018 bol návrh na obnovu konania zamietnutý. Proti uzneseniu podal sťažovateľ hneď do zápisnice sťažnosť, ktorú neskôr sám, ako aj prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil. Uznesením krajského súdu č. k. 23 Tos 157/2018-44 zo 7. januára 2019 bola sťažnosť zamietnutá.

4. Keďže proti uzneseniu krajského súdu nie je možné podať žiaden ďalší riadny, ale ani mimoriadny opravný prostriedok, obracia sa na ústavný súd s touto ústavnou sťažnosťou, keďže niet iného súdu, ktorý by mohol poskytnúť ochranu jeho označeným právam podľa ústavy a dohovoru.

5. Zásah do označených práv vidí sťažovateľ v neprípustnom výklade a aplikácii príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich podmienky na povolenie obnovy konania. Krajský súd sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu zamietol, a to bez akejkoľvek opory v dokazovaní vykonanom v rámci konania o povolenie obnovy.

6. Predložené čestné vyhlásenie poškodeného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“), ktoré je súčasťou súdneho spisu vo veci obnovy konania,

treba po obsahovej stránke nepochybne považovať za novú skutočnosť, ktorá nebola súdu v pôvodnom konaní známa. Z tohto vyhlásenia vyplýva, že sťažovateľ nevzal poškodenému násilím, ale ani hrozbou násilia žiadne veci a že sa voči nemu nedopustil trestného činu lúpeže.

7. Už samotné čestné vyhlásenie poškodeného je takým dôkazom, ktorý nielenže nebol súdu známy v pôvodnom konaní, ale je sám spôsobilý vyvolať iné rozhodnutie vo veci (pre sťažovateľa podstatne priaznivejšie), a to tak z hľadiska posúdenia viny zo zločinu lúpeže, ako aj z hľadiska druhu a výmery trestu za zostávajúci prečin obmedzovania osobnej slobody.

8. Poškodený bol ako svedok vypočutý v konaní o obnove, a to tak k obsahu čestného vyhlásenia, ako aj k tým skutkovým okolnostiam, na základe ktorých bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu lúpeže. Z obsahu výpovede poškodeného ako svedka je úplne zrejmé, že potvrdil pravdivosť obsahu čestného vyhlásenia, ale aj to, že ho podpísal ako pravdivé. Uviedol ďalej, že sťažovateľ sa voči nemu nedopustil trestného činu lúpeže, žiadne veci mu nezobral a nedal ani príkaz odňať mu veci, ktoré mal pri sebe.

9. Neobstojí preto záver okresného súdu v konaní o obnovu, ale ani obdobný názor krajského súdu, podľa ktorých nejde o skutočnosti, ktoré by boli nové a spôsobilé privodiť iné rozhodnutie, keďže sťažovateľ bol na mieste činu prítomný. Pritom táto skutočnosť nedokazuje, že sa dopustil lúpeže, lebo zo žiadnych ostatných dôkazov nevyplynulo, že by bol aspoň uzročený s takýmto trestným činom.

10. Z čestného vyhlásenia poškodeného a z jeho výpovede jednoznačne vyplynuli nové skutočnosti súdu skôr neznáme, a to v rovine istých tvrdení preukazujúcich, že sa lúpeže voči poškodenému nedopustil.

11. Sťažovateľ podotýka, že krajský súd sa s jeho argumentáciou vyrovnal len tak, že sa odvolal na údajne usvedčujúce výpovede poškodeného v pôvodnom konaní a na konfrontáciu so sťažovateľom, pričom tieto dôkazy bez ďalšieho vyhodnotil

ako vierohodné a preukazujúce spáchanie lúpeže. V odôvodnení uznesenia krajského súdu však nie je žiadna racionálna argumentácia v prospech tejto premisy.

12. Podľa presvedčenia sťažovateľa je rozhodnutie krajského súdu arbitrárne. Súd mimo rámec zákonných oprávnení daných v konaní o povolenie obnovy na jednej strane posudzoval hodnovernosť nového dôkazu, teda čestného vyhlásenia poškodeného a jeho svedeckej výpovede, čím vybočil z medzí vyplývajúcich z čl. 2 ods. 2 ústavy. Navyše neuviedol, čo ho viedlo k tomu, že bez ďalšieho uveril jednej z výpovedí poškodeného a neuveril inej jeho výpovedi. Treba pritom podotknúť, že poškodený bol vypočutý ako svedok v konaní o povolenie obnovy pod prísahou a vypovedal inak ako v prípravnom konaní. Táto okolnosť je podstatná a zasluhovala si náležitú pozornosť. Treba tiež zdôrazniť, že poškodený pred súdom v pôvodnom konaní odmietol vypovedať z dôvodu, aby si neprivodil trestné stíhanie, pričom súd tento dôvod akceptoval bez dôsledného preverenia opodstatnenosti tohto dôvodu na to, aby bolo od výsluchu poškodeného na hlavnom pojednávaní upustené.

13. Podľa názoru sťažovateľa skutočnosti získané výpoveďou poškodeného spĺňajú oba zákonné predpoklady na povolenie obnovy konania, teda tak predpoklad novosti, ako aj predpoklad spôsobilosti privodiť iné rozhodnutie vo veci.

14. Podľa súdnej praxe nemožno síce v konaní o obnove preskúmavať to, či sa súd vysporiadal so všetkými dôkazmi, či niektoré neprehliadol, alebo sa nezmylil pri ich hodnotení, to ale nevyklučuje, že novým dôkazom môže byť aj výpoveď, resp. písomný dôkaz s novým obsahom vyprodukovaný hoci aj svedkom v pôvodnom konaní už vypočutým. V takom prípade však musia byť predmetom hodnotenia aj dôvody, na základe ktorých došlo k obsahovej zmene výpovede. Podľa názoru sťažovateľa uznesenie krajského súdu neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli k prijatému rozhodnutiu. Krajský súd svojím postupom svojvoľne vybočil z procesného rámca určeného príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

15. Sťažovateľ zastáva názor, že aj v konaní o obnove je potrebné rešpektovať základný princíp trestného práva „*in dubio pro reo*“. Súd v konaní o obnove nemôže

definitívne posudzovať predkladané dôkazy v kontexte dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní, ale musí sa obmedziť len na zisťovanie toho, či je pravdepodobné, že by tieto dôkazy v kontexte skutkových záverov ustálených na základe dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní boli spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine sťažovateľa. Ak je daná aspoň pravdepodobnosť spôsobilosti nového dôkazu odôvodniť iné rozhodnutie o vine, nemožno neuplatniť zásadu „in dubio pro reo“ a je povinnosťou súdu pristupovať k veci nezaujato, teda nie s tendenciou zachovania pôvodného rozhodnutia, ale byť otvorený tomu, že predložené dôkazy môžu aspoň potencionálne doterajšie rozhodnutie zvrátiť. Nie je teda úlohou súdu v konaní o obnove posudzovať, či predložené dôkazy sú určite spôsobilé pôvodné rozhodnutie zvrátiť. Postačuje zistenie, že nie je úplne vylúčené, že by takéto nové dôkazy pôvodné rozhodnutie zvrátili. Je totiž úlohou súdu po povolení obnovy konania rozhodnúť opätovne o vine alebo nevine s uplatnením aj základnej zásady „in dubio pro reo“.

16. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/157/2018-44 zo dňa 7. januára 2019 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/157/2018-44 zo dňa 7. januára 2019 sa zrušuje.

3. Vec sa vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony plus RP v zmysle § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov v sume 346,26 EUR (slovom Tristoštyridsaťšesť eur dvadsaťšesť centov) na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Jaroslava Hujíka vo [REDAKOVANÉ], č.ú.: [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

17. Z návrhu sťažovateľa na obnovu konania zo 16. februára 2018 doručeného okresnému súdu 19. februára 2018 vypracovaného obhajcom (totožným s právnym zástupcom v konaní o ústavnej sťažnosti) vyplýva najprv námietka, podľa ktorej nebola dodržaná zásada totožnosti skutku, keďže sťažovateľ mohol byť obžalovaný a následne odsúdený iba za taký skutok, pre ktorý sa proti nemu vznieslo obvinenie. Súd totiž môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, pričom jeho právnym posúdením nie je viazaný. Zo skutku vymedzeného v obžalobe nevyplývalo, že by sa použilo násilie alebo hrozba bezprostredného násilia smerujúceho k zmocneniu sa nekonkretizovaných cudzích vecí. Zo skutku vymedzeného v obžalobe nebolo možné konštatovať, že by išlo o trestný čin násilného odňatia cudzích vecí, teda lúpeže. Táto námietka môže byť aj dôvodom dovolania, je však v záujme sťažovateľa poukázať na zásadné obmedzenie jeho práva na obhajobu. Navyše, vo výpovediach poškodeného týkajúcich sa jeho údajného prešacovania a odňatia vecí sú zásadné rozpory, ktoré neboli odstránené, keďže poškodený odoprel na hlavnom pojednávaní vypovedať. Podľa výpovede poškodeného z 12. apríla 2013 mal sťažovateľ použiť násilie voči nemu pred bufetom tak, že mal pristúpiť k vozidlu, v ktorom sedel poškodený, otvoriť dvere, päťou ho udrieť do tváre, rozraziť mu peru a povedať mu „*ty buzerant jeden, čo si to spravil*“. Následne sa s vozidlom po asfaltovej ceste viezol asi 15 minút a po vyložení z vozidla ho mali iní páchatelia napadnúť. Na ceste sa mal sťažovateľ podľa poškodeného pýtať nejakých dvoch osôb, či ho prešacovali, a tieto osoby ho potom mali prehľadať a nájsť u neho osobné doklady, telefón, 300 €, kľúče od bytu, zapaľovač a cigarety, ktoré mu mali vziať. Počas šacovania mal prísť podľa poškodeného [REDAKOVANÉ] a veci, ktoré mu tie osoby vzali, mal vziať k sebe. Na rozdiel od tejto výpovede nasledujúceho dňa, a to 13. apríla 2013, poškodený vypovedal totožne o udretí päťou do tváre pri bufete, ale už odlišne o údajnom ďalšom násilí po odchode motorovým vozidlom od bufetu, pričom začal tvrdiť, že sťažovateľ ho mal spolu s nejakým ďalším neznámym napadnúť, topiť a nadávať mu. Na rozdiel od predošlej výpovede, v ktorej uvádzal, že ho mali šacovať dve iné osoby (nie teda sťažovateľ), v tejto výpovedi začal tvrdiť, že ho mal šacovať sťažovateľ, vziať si od neho veci a dať ich [REDAKOVANÉ]. Zásadný rozdiel v týchto dvoch výpovediach je teda nielen v osobe, ktorá ho mala šacovať, ale aj v osobe, ktorá mu mala veci,

ktoré mal pri sebe, vziať, ako aj v tom, ako bolo s vecami naložené, keďže podľa tejto výpovede si už mal vziať veci [REDACTED].

18. V doplnení návrhu na obnovu konania z 26. apríla 2018 doručenom okresnému súdu 2. mája 2018 sťažovateľ osobne uvádza, že poškodenému žiadne veci nezobral, a opäť poukazuje na rozpory v jeho výpovediach. Skutok, z ktorého bol uznaný vinným, sa nestal preto, že by sťažovateľovi poškodený dlhoval peniaze za auto, ale kvôli peniazom, ktoré si poškodený prisvojil a v dôsledku čoho vznikol spor medzi ním a [REDACTED]. Z toho vyplýva, že nie sťažovateľ mal záujem na realizácii skutku, ale [REDACTED]. Táto skutočnosť je podstatná pre objasnenie toho, v čí prospech bol skutok spáchaný.

19. Z uznesenia okresného súdu č. k. 2 Nt 4/2018-28 z 9. júla 2018 vyplýva, že ním bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietnutý. Podľa konštatovania okresného súdu sťažovateľ sa pridržiaval v rámci svojho výsluchu podaného návrhu na povolenie obnovy konania a skutočností uvedených v návrhu. Poškodený vypočutý ako svedok vypovedal predtým viackrát a teraz uviedol, že trvá na svojej prvej výpovedi, podľa ktorej sťažovateľ mu neodcudzil žiadne veci. V čestnom vyhlásení z 3. mája 2018 uviedol, že sťažovateľ mu nezobral žiadne veci násilím, ani hrozbou násilia a nedopustil sa voči nemu lúpeže, pričom tieto skutočnosti už uvádzal v prvej výpovedi. Na otázku, prečo potom v prípravnom konaní vypovedal, že sa sťažovateľ voči nemu dopustil lúpeže, uviedol, že sa lúpeže nedopustil, možno dal príkaz. Je pravdou, že mu boli zobraté chlapcami nejaké veci. Čestné vyhlásenie z 3. mája 2018 podpísal preto, že ho o to požiadal obhajca. Je pravdou, že sťažovateľ bol prítomný pri tom, keď mu boli veci zobraté. Na otázku prokurátorky uviedol, že počas skutku sa sťažovateľ pýtal ďalších, či ho prezreli. Aj sťažovateľ ho počas skutku fyzicky napadol. Boli mu zobraté kľúče, peniaze, mobil, občiansky preukaz. Veci mu nezobral sťažovateľ. Kto mu ich zobral, nevie uviesť. Väčšina vecí mu bola neskôr vrátená. Podľa názoru okresného súdu poškodený v rámci svojho výsluchu ako svedka v konaní o obnove zotrval v podstate na svojich výpovediach z prípravného konania, ktoré boli prečítané na hlavnom pojednávaní okresného súdu a z ktorých okresný súd a krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzali. Preto nemožno hodnotiť výpoveď poškodeného v rámci konania o obnove za takú skutočnosť alebo dôkaz, ktoré by súdu neboli skôr známe.

20. Z odôvodnenia sťažnosti z 10. októbra 2018 doručenej okresnému súdu toho istého dňa smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 Nt 4/2018-28 z 9. júla 2018 vyplýva *inter alia*, že pri posudzovaní dôvodnosti návrhu ušli pozornosti okresného súdu skutočné dôvody, pre ktoré bol návrh podaný. Prvým dôvodom bolo, že motívom spáchania trestnej činnosti proti poškodenému nebolo to, že mal sťažovateľovi dlhovať peniaze za motorové vozidlo, ale to, že poškodený si mal prisvojiť finančné prostriedky vo výške 50 000 € z obchodnej spoločnosti [REDACTED], z čoho vyplýva, že sťažovateľ nebol iniciátorom trestnej činnosti voči poškodenému. Druhým dôvodom bolo predložené čestné vyhlásenie poškodeného tvoriace súčasť spisu vo veci obnovy konania, ktoré po obsahovej stránke bolo nepochybne novou skutočnosťou súdu predtým v pôvodnom konaní neznámou. Novou skutočnosťou je aj spresnenie výpovede poškodeného, resp. jeho zmena v tom, že sťažovateľ mu žiadne veci nezobral ani násilím, ani pod hrozbou násilia a nedal ani žiadny príkaz na spáchanie takéhoto trestného činu.

21. Z uznesenia krajského súdu č. k. 23 Tos 157/2018-44 zo 7. januára 2019 vyplýva, že ním bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 Nt 4/2018 z 9. júla 2018 zamietnutá. Podľa názoru krajského súdu z písomných dôvodov sťažnosti podanej sťažovateľom vyplýva, že nesprávnosť odsúdenia odôvodňuje najmä dvomi novými skutočnosťami (nie novými dôkazmi) spočívajúcimi jednak v novej príčine trestnej činnosti voči poškodenému a jednak v tom, že sa trestnej činnosti lúpeže voči poškodenému nedopustil (v konaní o obnove tak vypovedal poškodený). Sťažovateľ aj poškodený boli v pôvodnom konaní vypočutí, preto nejde o nové dôkazy, mohlo by ísť len o nové skutočnosti vyplývajúce z ich následných výpovedí. K uvádzanej novej skutočnosti týkajúcej sa príčin trestnej činnosti proti poškodenému je potrebné uviesť, že táto príčina (dlh poškodeného sťažovateľovi alebo inej osobe) nie je zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, a preto ani jej eventuálna zmena by nevedla k priaznivejšiemu rozhodnutiu o vine sťažovateľa. Pokiaľ ide o novú skutočnosť spočívajúcu v tom, že samotný poškodený v konaní o obnove (čestným vyhlásením a výpoveďou na verejnom zasadnutí) „vyviňuje“ sťažovateľa z trestného činu lúpeže, treba uviesť, že v pôvodnom konaní bolo podrobne vysvetlené,

prečo sú usvedčujúce výpovede poškodeného vierohodné a preukazujúce spáchanie trestného činu lúpeže zo strany sťažovateľa. Poškodený síce na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať, avšak o vine sťažovateľa vypovedal v prípravnom konaní. Vzhľadom na rozpory vo výpovediach bola 13. septembra 2013 vykonaná medzi sťažovateľom a poškodeným konfrontácia, pri ktorej poškodený „do očí“ sťažovateľa vypovedal o jeho násilí, vyhrážkach, prehládávaní a vzatí telefónu, kľúčov, cigariet. Z takejto dôkaznej situácie v rámci pôvodného konania, ako aj konania o obnove sa potom v rámci konania o obnove skúmalo, či nové predkladané skutočnosti sú spôsobilé aspoň v rovine „pravdepodobnosti“ viesť k zmene pôvodného rozhodnutia v prospech sťažovateľa. Vzhľadom na to, že takéto rozhodnutie nemôže súd urobiť izolovane len na základe predpokladaných nových skutočností, ale je potrebné ich hodnotiť vo vzťahu k skutočnostiam a dôkazom, na základe ktorých súdy ustálili skutkové zistenia v pôvodnom konaní, sa krajský súd stotožnil s názorom okresného súdu v tom, že podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku nie sú splnené. Zásada „*in dubio pro reo*“ platí aj v konaní o obnove, avšak má tu iný obsah. Primárne sa tu uplatnenie tejto zásady dotýka existencie pochybnosti týkajúcej sa možnej „pravdepodobnosti“, že by v novom konaní po povolení obnovy mohlo dôjsť k rozhodnutiu priaznivejšiemu pre odsúdeného. Prezentované „nové skutočnosti“ takúto „pravdepodobnosť“ zmeny k lepšiemu neodôvodňujú.

III.

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

24. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

25. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

26. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

27. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade,

ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

28. Jadrom sťažnosti je argument sťažovateľa, podľa ktorého samotné čestné vyhlásenie poškodeného, ktoré bolo predložené okresnému súdu v priebehu konania o obnove, spolu so svedeckou výpoveďou poškodeného v konaní o obnove sú takými dôkazmi, ktoré boli v pôvodnom konaní súdu neznáme a sú spôsobilé vyvolať iné, pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a to tak z hľadiska posúdenia viny, ako aj z hľadiska druhu a výmery trestu.

29. Naproti tomu sťažovateľ v návrhu na obnovu konania zo 16. februára 2018 považuje za rozhodujúci argument v prospech povolenia obnovy konania závažné rozdiely medzi prvou výpoveďou poškodeného z 12. apríla 2013 a následnou jeho výpoveďou z 13. apríla 2013, keďže v prvej výpovedi neoznačil sťažovateľa, ale iné osoby ako také, ktoré mu zobrali jeho veci.

30. Ďalšia modifikácia dôvodu obnovy konania vyplýva z doplnenia návrhu na obnovu konania z 26. apríla 2018. Toto doplnenie (na rozdiel od samotného návrhu na obnovu konania) nebolo koncipované obhajcom sťažovateľa, ale sťažovateľom osobne. Sťažovateľ tu za rozhodujúcu skutočnosť považuje vlastné zmenené tvrdenie o tom, prečo došlo ku spáchaniu skutku, resp. v čí prospech sa tak stalo, lebo na rozdiel od skorších jeho tvrdení, podľa ktorých mu poškodený dlhoval, v skutočnosti mal poškodený dlhovať nie jemu, ale [REDACTED].

31. Napokon v odôvodnení sťažnosti z 10. októbra 2018 podanej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 Nt 4/2018-28 z 9. júla 2018 o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania sťažovateľ zdôrazňuje, že skutočné dôvody, pre ktoré bol návrh na obnovu konania podaný, bol predovšetkým motív spáchania trestnej činnosti proti poškodenému, ktorý vyplýval z dlhu poškodeného voči [REDACTED]. Ďalším dôvodom obnovy

bolo predložené čestné vyhlásenie poškodeného tvoriace súčasť spisu vo veci obnovy konania, ktoré po obsahovej stránke bolo nepochybne novou skutočnosťou súdu predtým v pôvodnom konaní neznámou. Novou skutočnosťou je aj spresnenie, resp. zmena výpovede poškodeného v tom, že sťažovateľ mu žiadne veci nezobral ani násilím, ani pod hrozbou násilia a nedal ani príkaz na spáchanie takéhoto trestného činu.

32. Vzhľadom na konečnú formuláciu dôvodov požadovanej obnovy konania uvedenú v odôvodnení sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu reagoval krajský súd v uznesení č. k. 23 Tos 157/2018-44 zo 7. januára 2019, ktorým sťažnosť podanú sťažovateľom zamietol, najprv argumentom, podľa ktorého príčina trestnej činnosti proti poškodenému (jeho dlh voči sťažovateľovi alebo inej osobe) nie je zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, a preto ani jej eventuálna zmena by nevedla k priaznivejšiemu rozhodnutiu o vine sťažovateľa. Ďalej v súvislosti s novou skutočnosťou spočívajúcou v tom, že samotný poškodený v konaní o obnove (v čestnom vyhlásení a vo svedeckej výpovedi na verejnom zasadnutí) „vyvíňuje“ sťažovateľa z trestného činu lúpeže, je krajský súd toho názoru, že v pôvodnom konaní bolo podrobne vysvetlené, prečo sú usvedčujúce výpovede poškodeného vierohodné a preukazujúce spáchanie trestného činu lúpeže zo strany sťažovateľa. Krajský súd pritom za podstatné považuje, že vzhľadom na rozpory vo výpovediach poškodeného uskutočnených v prípravnom konaní 13. septembra 2013 sa vykonala medzi sťažovateľom a poškodeným konfrontácia, pri ktorej poškodený „do očí“ sťažovateľa vypovedal o jeho násilí, vyhrážkach, prehládávaní a vzatí telefónu, kľúčov a cigariet. Za takejto dôkaznej situácie bolo potrebné stotožniť sa s názorom okresného súdu v tom, že predkladané nové skutočnosti nie sú spôsobilé ani v rovine pravdepodobnosti viesť k zmene pôvodného rozhodnutia v prospech sťažovateľa.

33. Všeobecné súdy zrozumiteľným, dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetlili, prečo nepovažovali nové skutočnosti, na ktoré sa sťažovateľ odvolával, ani za potenciálne spôsobilé privodiť zmenu pôvodného právoplatného rozsudku v prospech sťažovateľa. Úvahy krajského súdu sa z pohľadu ústavného súdu nejavia ako arbitrárne, ale ani ako zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má na posúdenie

nových skutočností odlišný názor, bez ďalšieho nemôže zakladať porušenie jeho označených práv.

34. Ústavný súd nad rámec dosiaľ uvedeného považuje za potrebné predovšetkým poznamenať, že (ako na to poukazuje samotný sťažovateľ už v odôvodnení sťažnosti z 10. októbra 2018 podanej proti zamietavému uzneseniu okresného súdu) poškodený „vyviňoval“ sťažovateľa nielen v čestnom vyhlásení z 3. mája 2018 a vo svedeckej výpovedi na verejnom zasadnutí v konaní o obnove, ale v podstate v rovnakom zmysle „vyviňoval“ sťažovateľa už vo svojej prvej výpovedi ešte v rámci prípravného konania z 12. apríla 2013. S touto zmenou výpovede poškodeného sa všeobecné súdy vysporiadali dostatočným spôsobom, najmä s poukazom na konfrontáciu medzi sťažovateľom a poškodeným 13. septembra 2013. Inými slovami, skutočnosť, že poškodený sa v čestnom vyhlásení a vo svedeckej výpovedi v rámci konania o obnove znova vrátil ku svojej pôvodnej výpovedi z prípravného konania, nemohla vyvolať potrebu nového prehodnocovania skorších záverov týkajúcich sa uvedených rozporov v jeho výpovediach.

35. Napokon, pozornosti ústavného súdu neušla už naznačená nekonzistentnosť dôvodov obnovy konania, ktoré sťažovateľ v priebehu konania o obnove neustále modifikoval. Pritom jediný dôvod obnovy konania, na ktorom zotrval aj v ústavnej sťažnosti (čestné vyhlásenie poškodeného a jeho svedecká výpoveď v konaní o obnove), v čase podania návrhu na obnovu konania ešte vôbec neexistoval, keďže tak čestné vyhlásenie, ako aj svedecká výpoveď sa realizovali až po podaní návrhu na obnovu konania.

36. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2019